

פרשת במדבר תשפ"ה

וַיִּדְבֹר יי אֶל מִשְׁלַח בְּמִדְבַּר סִינַי (א, א)

לעיל מיניה (ויקרא כד) כתיב 'אלה המצוות' וסמך ליה 'במדבר', לומר: אם אין אדם משים עצמו כמדבר אינו יכול לידע תורה ומצוות (בעל הטורים) הפשטות והענוה הם הכרחיים עבור כל אחד ואחד מאתנו, כי בלעדיהם א"א לזכות לידעת התורה והמצוות באמת.

* * *

שח הגה"צ רבי ישראל גרוסמן זצ"ל ראש ישיבת פינסק קארלין: מרן הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל בעל 'אבן האזל' על הרמב"ם, הצטיין באופן מיוחד בענוותנותו ובפשטותו. כשבא לפניו תלמיד ישיבה אפילו מ'ישיבה קטנה' היה משוחח ומדבר אתו בלימוד ומחשיב אותו כאלו עומד בפניו תלמיד חכם בא בימים. וכשהתלמיד הקשה קושיה טובה או עלה בידו לתרץ תירוץ, היה רבי איסר זלמן קופץ משמחה ומביע התפעלות עצומה מהדברים הנפלאים והנחמדים. הרבה פעמים זכיתי להיכנס אליו ולשוחח עמו בסוגיות הש"ס. והנה סיפור נפלא שהייתי עד לו, ממנו אפשר להיווכח בגודל הענוה שלו. היה זה ביום י"ג ניסן, ערב בדיקת חמץ. נכנסתי לבית הכנסת כדי ללמוד, ניגש אלי הגבאי וביקש את סליחתי ושאל האם יכול אני לחפש מקום אחר כי כעת עסוקים בנקיון המקום לכבוד פסח. פניתי לבית כנסת אחר. הייתי אובד עצות, לא ידעתי לאן ללכת. בלית ברירה עליתי לביתו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי איסר זלמן. הרב קיבל אותי במאור פנים, אמרתי לו שבאתי בשביל - 'רעדן' אין לערנען' [לשוחח בלימוד]. ראש הישיבה נענה ברצון ובשמחה והטה אוזן לשמוע מה בפי. על השולחן היתה מוכנה פרוסת לחם, דברי מריחה וכוס קפה [עד היום אני לא סולח לעצמי מדוע לא המתנתי כמה דקות עד שהיה גומר לאכול]. קרוב לשעתיים ארכה השיחה. הרב השיב לי על השאלות שהרציתי בפניו, סתר ובנה. קרוב לחצות היום חזרה הרבנית ביילה הינדא כשידיה עמוסות בסלים מקניה שערכה לכבוד החג. כשראתה שהצלחת והכוס מונחות כמו שהניחה אותן בבוקר, שאלה את בעלה ראש הישיבה למה לא טעם כלום. רבי איסר זלמן ענה לה בתמימות: "הרי נכנס כאן בן תורה ובא לדבר אתי בלימוד, איך יכולתי להפסיק באמצע?". ענתה הרבנית בשאלה: "מה היה קורה אם היית אומר לבחור שימתין כמה דקות עד שתגמר לאכול ואח"כ תקבל אותו בכבוד?". הרים רבי איסר זלמן את קולו ושאל בתמימה: "מה, אני פרופסור צעריכים להמתין עלי...?".

[מתוך 'לב ישראל']

* * *

למרות היות הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל 'מחזיק התורה הגדול שבדור', כהגדרתו של מרן הגרא"מ שך זצ"ל, בהיותו ראש 'ישיבת מיר' - ממלכת התורה הגדולה בתבל, ואחראי על ישיבות וכוללים שכלכלו אלפי אברכים, הוא עדיין לא הסתפק בכך. באהבתו העצומה לתורה ראה עצמו אחראי לכל מקומות התורה... כאשר שמע על ישיבות וכוללים ויזמות תורניות, כגון ישיבות בין הזמנים וארגונים שמעודדים חזרות ושינונים וסדרי לימוד רצופים שזקוקים לעזרה, היטה את שכמו ובקש מנדיבי הישיבה לסייע גם בהחזקתם בסכומים גדולים. סיפר הגה"צ רבי דן סגל שליט"א שפעם נפגש עם הגאון רבי חיים קרייזבוירט זצ"ל סמוך לימים הנוראים, ורבי חיים סיפר לו שפניו מועדות להתברך מפי רבינו בכתביה וחתימה טובה. היות ורבינו היה אז צעיר מאוד והגר"ח היה מבוגר ממנו בשנים רבות, שאלו רבי דן מדוע הוא הולך דוקא אליו לקבל ברכה, ענה לו הגר"ח: "מימי לא ראה אדם שמפקיר את עצמו ואת כל אשר לו למען התורה", ללא שום רווח אישי". המשגיח דליקווד, הגה"צ רבי נתן ווכטפויגל זצ"ל, ביקש פעם להגיע לרבינו כדי לבקש ממנו שישתתף אתו בהחזקת כולל שהקים באותם ימים בשכונת גילה בירושלים [אחד מתוך עשרות כוללים שהקים רבי נתן במקומות שונים, בעיקר בעיירות מרוחקות באר"ב במטרה להפריח את אוירת היידישקייט בעיר כולה]. בדרכו למעונו של רבינו שאלוהו נכדיו: "הלא לראש ישיבת מיר ישנה ישיבה ענקית, שכדי להחזיק אותה צריך הון רב, מדוע סבור המשגיח שיוכל לשכנע אותו לעזור למקום תורה אחר?". אמר להם המשגיח: "כנראה שאינכם מכירים את היהודי הזה, אצלו אין שום הבדל בין הישיבה שלו לישיבה אחרת. יש לו רק שאיפה אחת, לבנות תורה!". בשנותיו האחרונות נכנסו למעונו של רבינו קבוצת אברכים חסידי 'תולדות אהרן' המתגוררים בבית שמש. הם סיפרו לרבינו שאין בקהילתם כולל ערב, וישנם אברכים צעירים שחסרה להם הדחיפה ללמוד בלילות בשקידה כשארן מסגרת מסודרת. הם בקשו שהישיבה תישא בעול הקמת כולל ערב בקהילתם. רבינו השיב שמוטל עליו עול כבד לדאוג

לאברכי הישיבה שלו, ולצערו הרב אין הוא יכול להיענות לבקשתם. אולם כשאמרנו לו שבלי סיועו של הישיבה לא יפתח הכולל, הסכים להחזיק את הכולל למשך שנה. אהבת התורה של רבינו היתה עצומה, לא רק שהסכים להחזיק ולכלכל מוסדות אחרים בלי שום טובת הנאה, גם יחידים היה עמל לגדלם ולהחזיקם. גם במצבים שמטבע הדברים לא היה אמור להחזיקם רבינו היה תומך מתוך שאיפתו הגדולה שתתרבה תורה בעולם. אחד מבני הישיבה החליט שברצונו ללמוד בישיבת בריסק. הוא חשש לבוא להיפרד מרבינו מחשש שעזיבתו עלולה להיתפס כפגיעה בישיבה. בסופו של דבר החליט לבוא ולהיפרד. אותו תלמיד מספר שרבינו קיבל את עזיבתו ברוח טובה. הוא חיך לעומתו חיך רחב, ואיחל לו בכל לב שיצליח במקום לימודו החדש. אותו בחור סיפר לחבריו בישיבה, שכשהתעניין על סדרי הישיבה הגשמיים של הישיבה אליה הוא עובר, התברר לו שאין בישיבה זו חדר אוכל, וגם לו עצמו אין תמיכה מסודרת מהוריו באמצעותה יוכל לכלכל את עצמו. אחד הבחורים הציע לו רעיון שנראה היה לכולם מופרך לחלוטין. הוא הציע לבחור שייגש לרבינו ויספר לו את מצבו, ויבקש ממנו רשות להמשיך לאכול בישיבה. כמובן שהבחור חש שלא בנוח לבקש זאת ואף ראה בכך חוצפה ועזות פנים. אך אותו חבר הצליח לבסוף לשכנע אותו שרבינו באהבת תורתו מסוגל להסכים. ואכן, הבחור נכנס ולפליאתו הרבה רבינו ניאות לבקשתו. אל שולחנו של רבינו הגיעה פעם בקשה יוצאת דופן. קבוצת בחורים מחו"ל הגיעה לארץ כדי ללמוד בישיבת בריסק המעטירה. הבחורים הגיעו ארצה בפרוס חודש אלול והתברר להם שמסיבות שונות יוכלו להיכנס וללמוד בישיבת בריסק רק לאחר החגים. ניגשו הבחורים אל רבינו ושאלוהו במבוכה האם יוכלו ללמוד בישיבת מיר בזמן אלול. אין צורך להסביר שבקשה מעין זו נחשבת כפגיעה בראש הישיבה, שכן הוא פותח ישיבה ומעוניין לגדל בני תורה בצורה המיוחדת של ישיבתו, מאות מתדפקים על דלתו הישיבה, וכאן בחורים שבאו לישיבה אחרת מבקשים ללמוד בה בינתיים. תגובת רבינו על אתר הייתה: "בשמחה רבה!". ולא זו בלבד שקיבלם, הוא אף פתח להם 'חבורה' מיוחדת שלמדו באותו אלול 'קדשים' לחודש זה, הוא טרח וסידר להם מקומות באוכל ומקום לינה וכל צרכיהם על הצד הטוב ביותר. לאחר שעברו החגים והגיע הזמן בו היו הבחורים אמורים להיכנס לישיבת בריסק, הרגישו הבחורים אי נעימות לבוא ולהיפרד ממנו לאחר קבלת הפנים החמה שקיבלם. רבינו חש במבוכתם ואמר להם: "בחור שיושב ולומד לא צריך לבוא ולומר 'ישר כוח'. בכל אופן בקשה אחת לי אליכם, הדלת שלי תמיד פתוחה, אם תצטרכו משהו אל תחששו". סיפור זה היה להם למופת לאיזה דרגה מופלאה של טהרת לב ניתן להגיע. הלא בעצם בואם לישיבה לתקופה קצרה בלבד, הם לכאורה מכריזים שבאו לישיבה רק כתחנת מעבר. ואילו רבינו מקבלם בחום ונותן להם הרגשה טובה שהם אפילו לא זקוקים להודות. רבינו כאב את המציאות שיש בני ישיבה שהנהגתם מראה כאילו ניתנה הברירה בימי בין הזמנים לקחת חופשה מלימוד התורה הקדושה. מתוך דאגה לשינוי התופעה התאמץ לסייע לישיבות בין הזמנים, ובפרט דאג לחיזוק הלימוד בישיבה עצמה, בה נשארים בבין הזמנים של חודש אב רבים מבני הישיבה, בני חו"ל. הוא יזם פעולות ומבצעים כדי לעודדם לשקוד על תלמודם. היתה תקופה שכל בחור שלמד בישיבה בבין הזמנים בסדר א' יכול היה לנסוע לים בשעות אחה"צ באוטובוסים שהעמידה הישיבה לרשותם, חינוך אין כסף. פעם אמרו לרבינו שאם הישיבה תיתן בבין הזמנים ארוחות טובות במיוחד, יגרום הדבר שהבחורים ישארו ללמוד בין כתלי הישיבה והשקידה תגדל. למרות שבאותה שעה כבר החל מצבה הכלכלי של תלי הישיבה להיות קשה, ענה רבינו להצעה, והנהיג במימי בין הזמנים יוגש בישיבה אוכל טוב יותר מהרגיל, ובלבד שיתרבו ספסלי בית המדרש. אחד מרבי הישיבה נכנס יום אחד למעונו של רבינו ואמר, שאומנם היוזמה של ארוחת הצהרים בימי בין הזמנים הצליחה, ורבים מבני הישיבה שוקדים על תלמודם, אולם המצב הוא שרבים מ'ישיבות אחרות באזור, ביניהם רבים מבתיים מבוססים כלכלית, באים גם הם ללמוד בישיבת מיר ונשארים לארוחת צהרים, והיות שבמטבח הישיבה מכינים מנות בהתאם לבאים ללמוד, מכינים מנות רבות, הרבה מעבר למתוכנן. לכן, כדאי לכתוב מודעה בישיבה שהאוכל מיועד לבני הישיבה בלבד. רבינו שמע וכדרכו, שתק. נראה היה שהוא מסכים לדברים. הגיעה שעת הצהרים ולא נתלתה שום מודעה כך שהמצב המשיך. חזר אותו רב לרבינו, ושאל שנראה היה שרבינו מסכים לטענתו, ומדוע, לא נעשה כלום. אמר לו רבינו: "בעצם הדבר אתם צודקים, המצב לא קל ועיקר דאגתנו נתונה לבני הישיבה. אבל מה אעשה שאיני יכול למנוע מבני תורה שבאים ללמוד, לאכול בישיבה. ומה שטוענים אתם שהמצב

הכלכלי קשה ודבר זה עולה כסף רב לקופת הישיבה, מן השמים ירחמו!". רבינו הרגיש אחריות שכל אחד ילמד תורה. לדוגמה - בחור מיישבת ר' חיים עוזר, תושב בני ברק, שהיה בירושלים בימי בין הזמנים והלך ללמוד מידי יום ביומו בישיבת מיר. נכנס אותו בחור לרבינו ואמר לו שהוא לומד בישיבת רבינו חיים עוזר בבני ברק, ועכשיו בימי בין הזמנים הוא יושב ולומד כאן, ושאל האם יוכל לאכול בחדר האוכל. רבינו ענה לו: "תסתכל עלי, אתה בוודאי רואה שאני חולה ותשוש, ולמרות זאת אני נוסע לכל העולם לאסוף כסף לישיבה. מטרת היחידה היא שישבו וילמדו תורת ה', אם כן, מה לי בחור מיישבת מיר מה לי בחור מיישבת רבינו חיים עוזר...?". דאגתו התמידית של רבינו לגדל ולרומם את בני הישיבה היתה ברחבות הלב. כל דבר היה רואה בדרך של הרחבה. כך למשל, כאשר הבחין שלבחורים, בני חו"ל בעיקר, ישנה בעיה שלא הסתגלו לאוכל של הישיבה, ונזקקו מפעם לפעם לקנות אוכל במסעדות באזור, ישבו ראשי הישיבה על המדוכה וסברו לתקן תקנות שונות. אבל רבינו, רוח אחרת היתה עמו. הוא אמר: אם דרוש להם אוכל עשיר יותר, הבה ונביא להם אותו לישיבה. מטבח הישיבה הופקד בידי קייטרינג מקצועי, והבחורים והאברכים זכו לאוכל מעולה, העיקר שיוכלו לשקוד על תלמודם בלי הפרעה. הנהגה זו של רחבות הלב סופרה גם על זקנו הגאון רבי אליעזר יהודה, בהקשר לאחד הלומדים, מבני ירושלים, שפת לחם נעדרה מעל שולחנו. אמר לו הגרא": "חדר האוכל של הישיבה פתוח לפניך, הבא עמך יום יום סיר קטן וטול עבור בני ביתך, הישיבה היא ביתך!". זו בדיוק היתה התשובה שנשמעה גם כאשר הישיבה הונהגה תחת רבינו, אלא שבשינוי העיתים ההבדל היה לגבי איכות המאכל... רחבות הלב ללא מיצרים אפיינה את כל הנהגתו, למרות שהיה מחושבן שלא לבזבז מכספי הקדש, לא אהב להצטמצם בדקדוקי חסכנות. לא אחת כשבאו ואמרו לו שכאן ניתן להצטמצם ושם ניתן לחסוך... היה מגיב ואומר: 'אין עניות במקום עשירות'.

[מתוך 'בכל נפשך']

לְרֵאוּבֵן אֶלְיָצוֹר בֶּן שְׂדִיאוֹר (א, ה)

הנשיאים מתחיל באליצור ומסיים בעין, על שם 'יצרנה כאישון עינו'

(דברים לב, י) - על ידי הענן (בעל הטורים)

הקב"ה משגיח על עם ישראל כאישון עינו - כביכול. והרי לא כתוב 'יצרם' אלא 'יצרנה' לשון יחיד, ללמדנו שלא רק עם ישראל בכללותו מושגח, אלא גם כל יחיד ויחיד נמצא בהשגחה פרטית.

* * *

מספרת בעלת המעשה: "הסיפור שלי החל, כאשר הגעתי לבית הרפואה לצורך ביצוע ניתוח קל ופשוט של איחוי שבר פנימי, ניתוח שנעשה בשיטה לפרוסקופית עם שלושה חתכים קטנים. ההתאוששות מהניתוח אמורה להיות מהירה - אשפוז של יום אחד ולכל היותר יומיים. הוזמנתי להגיע לבית הרפואה בשעה שבע בבוקר כאשר אני בצום מהלילה, לצורך ביצוע ההרדמה, בדיקות שגרתיות לחץ דם וכו'... מילוי שאלונים והמתנה שיקראו לי לחדר הניתוח. ואז אני רואה שמכניסים מנותחים אחרים ואומרים לי להמתין בסבלנות, כי כולם מוזמנים לאותה שעה, וכמו כן ייתכנו ניתוחי חירום וכו' וכו', ובקיצור - 'יש להתאזר בסבלנות'... בשעה שתיים עשרה בצהריים בערך ניגשה אליי האחות ובטון חגיגי משהו אמרה: "תתכונני מרים, באים לקחת אותך לחדר ניתוח...". תוך עשר דקות הייתי בחדר הצמוד לחדר הניתוח, מדדו לי שוב לחץ דם, ושוב פעם המתנה לשיחה קצרה עם המנתח, עד להגעת המרדים... ושוב אני ממתנה וממתנה... "משה", אמרתי לבעלי שלא עזב אותי לרגע, "משהו לא נראה לי". אבל אני מחכה בסבלנות וממלמלת לי כמו בחדר ההמתנה פרקי תהילים, אותם אני יודעת בעל פה. לפתע ניגשת אליי האחות ואומרת לי: "תראי מרים, צר לי לומר לך, אבל מסתבר שאין לנו רופא מרדים...". "מה אין לכם?" בעלי ואני שואלים יחד בתימהון. מדובר באחד מבתי הרפואה הגדולים בארץ, למעלה מעשרה חדרי ניתוח שפועלים עשרים וארבע שעות ביממה, ואין רופא מרדים. זה נשמע מופרך לחלוטין... האחות פורשת ידיה בתנועת "אוש: מהבוקר היו המון ניתוחי חירום, המרדים שלא ישן כמעט כל הלילה פשוט התעייף והלך לישון...". "ומה זה אומר מבחינתנו?" שאל בעלי. - "זה אומר, שאתם צריכים ללכת הביתה, ויקבעו לכם מועד חדש לניתוח". "לא ייתכן!" אני עונה לעומתה, "עד שהתכוננתי נפשית לניתוח הזה, הסתדרתי עם הילדים, אני בצום של יותר משתיים-עשרה שעות, אתם לא יכולים לעשות לי את זה". "אני ממש מצטערת", אומרת האחות, "זה לא תלוי בי". בדרך חזור למחלקה אני מנסה להתאמץ ולשנן לעצמי את כל התובנות, ששמעתי עד היום בנושא אמונה וביטחון 'הכל בידי שמים' 'אין אדם נוקף אצבעו למטה, עד שמכריזים עליו למעלה', 'כל עכבה לטובה'... התור החדש נקבע לעוד שבועיים, כאשר כפיצוי על עוגמת הנפש הבטיחו לי שני דברים: א. אני אהיה הראשונה להיכנס לניתוח. ב. את הניתוח יבצע סגן מנהל המחלקה למרות שבדרך כלל ניתוח כזה מבוצע ע"י מנתח זוטר. לאחר שבועיים חזרתי לבית הרפואה. הפעם הכל התנהל כשורה ובדיוק כמו שהבטיחו, נכנסתי ראשונה לניתוח, המרדים הגיע בזמן והמנתח היה סגן מנהל המחלקה... כשהתעוררתי מהניתוח, הרגשתי רע מאוד,

סיפור מפי בעל המעשה: "לקראת חג הפסח נכנס לכולל שלנו יהודי אמיד, כאשר בידו האחת תיק ג'יימס בונד ובשניה קלסר. הסקרנות התעוררה בי ועקבתי אחר צעדיו. הוא התיישב בספסל המזרח של בית המדרש, פתח את התיק שהיה מלא וגדוש במזמנים אגודים בשטרות חדשים ובוהקים... לבקשתו, אברכים החלו לגשת אליו בזה אחר זה, ולאחר שרשם את שם האברך בקלסר מסר לידו שטר של מאתיים ש"ח לכבוד החג... אף אני ניגשתי וקבלתי את מתת ידו. כאברך שמחתי מאוד על העזרה והודיתי לו בחום. המשכתי לעקוב אחרי החלוקה וראיתי אברך אחד שישב בפניה מרוחקת ולא הרים את עינו מהספר. כדי שלא יפסיד את החלוקה מפאת שקדנותו, ניגשתי אליו והסבתי את תשומת ליבו לחלוקה המתרחשת ותיכף מסיימת. האברך השיב לי קצרות: "בזמן הלימוד לא מפסיקים עבור שום הון שבעולם!!". ותיכף רכן על ספריו ולא התייחס כללום. התפעלתי מהתמדתו, ועוד יותר התפעלתי מכוחות הנפש שלו, שהרי ברור לי שאין פרוטה מצויה בכיסו ובכל זאת ממשיך בתלמודו כאילו לא קרה דבר סביבו. המשכתי לעקוב אחר החלוקה, כאשר כל אברך לוקח את מתת החג וממשיך בלימודו. כאשר סיים הגביר את החלוקה, העיף מבט לקצה בית המדרש ושאל: "מי זה האברך שיושב שם בפניה? ומדוע לא ניגש לקבל מלגה?". רק שתבינו... מדובר בכולל של 180 אברכים, ובכל זאת הוא קלט שהאברך הזה לא ניגש... הסברתי לו שהאברך הזה אינו מוכן להפסיק מלימודו בשביל שום דבר שבעולם... סיים הגביר את מלאכתו, קיפל את התיק והלך היישר לכיוון של אותו אברך. ובעודי מתבונן בדרכות בנעשה, ראיתיו תוחב לידיו של האברך אלף שקלים, מברכו בחג שמח ויוצא מבית המדרש. האברך הודה לו בחמימות ומיד המשיך בתלמודו כאילו לא אירע דבר... ואילו אני יצאתי נפעם עם שיעור מאלף לחיים על אמונה והשגחה פרטית...! הסיפור אירע לפני שנים מספר, בהיותי אברך, אולם הרושם העז שעשה עלי השאיר את חותמו בנימי נפשי, והיום, כשאני עסוק במסחר אך גם קובע עיתים לתורה במידה שווה ואף יותר - אין מצב בעולם שאקבל שיחה או אבטל את הזמן הקבוע לתורה, ויהי מה. גם אם לוחצים לסגור עסקה עם רווח נאה בצידה, לעולם זה לא ייסגר בשעות המוקדשות ללימוד... כי הלוא ראיתי בחוש את מאמר חז"ל: "אין אדם שומע לי ומפסיד!!!" **[מתוך 'טיב ההשגחה']**

* * *

חברי, מורה הוראה, סיפר לי עובדה נפלאה: לפני סוכות התקשרה אשה ושאלה בפיה. היא עובדת אצל מעסיק שאינו שומר תורה ומצוות שמחייב את כולם לעבוד בחול המועד. זאת עבודה טובה בסביבה שמתאימה לה, וחבל לה להפסיד אותה. הבוס רואה בעין עקומה מי שאינה מגיעה לעבודה בחול המועד, והיא שואלת מה לעשות. הרב יעץ לאשה שתלך לעבודה, אך לא תדרוש עליה תשלום. האשה עשתה כדברי הרב. היא הלכה לעבודה אך לא העבירה כרטיס. הבוס במשרד ראה לפי העדכון במחשב, שהאשה לא הגיעה לעבודה, והתקשר אליה. הן כפי שהזכיר, הוא מקפיד מאד על מי שאינה עובדת בימים אלו. "אני רואה שאת לא מופיעה", אמר לה. "אני נמצאת כאן", החזירה האשה. "הגעת לעבודה?!" הוא לא הבין מה קורה כאן. אם היא כאן, למה המחשב לא 'רואה' אותה. "למה לא העברת כרטיס?", שאל. האשה הסבירה את העניין: "אני לא רוצה לעבוד בחול המועד, אבל מפני שאיני רוצה להפסיד את העבודה, אני חייבת להגיע. לכן אני עובדת, אבל בלי כסף". הבוס התרגש מאד. "ככה? ברגע זה את משוחררת, ובקשר למשכורת זה יהיה הפוך ממה שחשבת. את תכננת לעבוד ולא לקבל כסף, בסוף על הימים האלה תקבלי כסף בלי לעבוד...". **[מתוך 'השגחה פרטית']**